

Arvo Part – Pasja

Wpisany przez bluesever
Niedziela, 24 Marzec 2013 14:32 -

Arvo Part – Pasja

Pasja wg Św. Jana Arvo Parta nie jest wykonywana zbyt często, być może z powodu ogólnego ześwieadczenia otoczenia i sekularyzacji sztuki w całości, w tym oczywiście i muzyki klasycznej. Jednakże *Passio Domini Nostri Jesu Christi secundum Joannem* Parta jest jednym z najlepiej znanych i bardzo wysoko ocenianych dzieł chóralnych powstałych w końcu XX wieku.

Arvo Part - Passio

Arvo Part podczas swojej 40-letniej kariery komponował w różnych stylach jednak te najpopularniejsze prace powstały w stylu zwanym **"tintinnabuli"** (od łacińskiego tintinnabulum, dzwon) w latach 1970-tych i 1980-tych, kiedy to odwrócił się od awangardy w kierunku uproszczenia muzyki. Wzorcem dla niego stało się 'brzmienie podobne do dzwonu' z średniowiecznej muzyki religijnej i śpiew gregoriański.

Arvo Part

Arvo Part – Pasja

Wpisany przez bluesever

Niedziela, 24 Marzec 2013 14:32 -

Z uwagi na oszczędną naturę jego kompozycji, jak też religijne tytuły większości jego utworów w tym okresie, styl ten często nazywano również 'świętym *minimalizmem*'.

Arvo Part

Gdy Arvo Part wyjechał w 1980 roku z rodzinnej Estonii do Austrii wziął już ze sobą szkice do Pasji wg Św. Jana, która stała się potem szczytowym osiągnięciem stylu "tintinnabuli". Dzieło ukończył w 1982 roku, a opublikował dopiero w 1989. Od tego czasu utwór został nagrany trzy razy, ale okazał się bardzo popularnym u melomanów. W tym dziele Part równie mocno jak średniowieczną muzyką, która posłużyła do kreacji "tintinnabuli", zainspirowany był przez monofoniczne postaci Pasji z czasów wczesnych.

Pasja Jezusa Chrystusa

Pasja wg Św. Jana opiera się bezpośrednio na słowach ewangelii wg Św. Jana 18: 1-40 i 19:

Arvo Part – Pasja

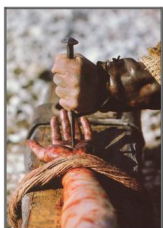
Wpisany przez bluesever
Niedziela, 24 Marzec 2013 14:32 -

1-42, poprzedzonych krótką introdukcją (*Exordio*) oraz zakończonych przez zwięzłe podsumowanie (*Conclusio*). Part korzysta z solisty barytonu dla postaci Jezusa, tenora w roli Piłata oraz kwartetu SATB, czyli Sopran-Alt-Tenor-Bass dla ewangelistów. Poza nimi obsada obejmuje instrumenty: obój, skrzypce, wiolonczelę, fagot i organy jak też chór mieszany (SATB).

Pasja Jezusa Chrystusa

Part podzielił tekst ewangeliczny na cztery części (50 fraz w każdej) i finał, który składa się z 10 fraz tak, że ogółem jest ich 210. Każdą sekcję rozpoczyna głos solo, następnie dołącza instrument i ten wzór jest stosowany aż rozbrzmiewa cała ósemka wykonawców.

Pasja Jezusa Chrystusa

Arvo Part – Pasja

Wpisany przez bluesever

Niedziela, 24 Marzec 2013 14:32 -

Utwór rozpoczyna krótki, uderzający chóralny wstęp lub Exordio, który zapowiada słowa Ewangelii a muzycznie ustala tonację a-moll jako podstawę całego dzieła. Po nim następują bezpośrednie i proste narracje zgodnie z tekstem Św. Jana bez jakichkolwiek dodatków i opuszczeń. Arvo Part kończy swą pasję natychmiast po śmierci Chrystusa, odmiennie od innych Pasji, które zawierają jeszcze pogrzeb. Utwór zamyka olśniewające Conclusio, podobnie jak Exordio, wykonane przez organy i chór; wyjątkowo w tonacji D-dur, które pozostawia słuchaczy w nastroju ostatnich słów wraz z Amen.

Pasja Jezusa Chrystusa

Każdy wykonawca – Jezus, Piłat, chór, kwartet ewangelistów – ma swój odrębny materiał muzyczny, z wyróżniającą harmoniką oraz charakterystyczną rytmiką. To nadaje dziełu poczucie nieuchronności i w istocie braku spektakularnego wydarzenia, podobnie do intonowania recytacji ewangelii.

Pasja Jezusa Chrystusa

Arvo Part – Pasja

Wpisany przez bluesever

Niedziela, 24 Marzec 2013 14:32 -

Pasja Arvo Parta to utwór wyjątkowo piękny. Jest medytacyjny, refleksyjny, natężenie duchowości jest stałe. Słuchacze nie znajdą wybuchów ani jawnie dramatycznych momentów takich, które występują w Pasjach Bacha. Tutaj historia opowiadana jest przy całkowitym braku emocji, co szybko powoduje stan hipnotyczny.

Arvo Part